

Előfizetési ár:
 Helyben, hátkor hordva
 Negyedéves 3 hónap.
 Féléves 4 hónap.

 Vidékre, postán küldve
 Negyedéves 3 h. 80 Ft.
 Féléves 7 h. — Ft.

 Ára más és más.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap
 1/10 és
 únnepnapon nap kivételével.

 Szerkesztője és kiadója:
 Budai-nagy-úton 151. sz.
 Juhász-Bácsi.
 ha a lap szállási és anyag-
 részre vonatkozóan ***
 feltek iratkozók.

 Telefon: 141. szám.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: **A Nyomdarszvénytársaság.**

Villamos vasutak.

II.

A cegléd-kecskeméti villamosvasut-
 nál is sokkal jobban érdekel bennünk
 a helyi közúti vasút kérdése.

Vaióságos tengeri kigyója ez már
 megvalósításra váró városi problémánk.
 Mindenki tisztában van vele, hogy
 megoldása elől kitérni többé alig le-
 het, sőt a megvalósítást már tovább
 halogatni se igen szabad: magára a ki-
 vitelre azonban mégis fázósan gondol
 majdnem mindenki.

A város belterületének mind na-
 gyobb bővülése, a közforgalom foko-
 zatos nagyobbodása mind nagyobb és
 nagyobb mértékben követeli a közúti
 vasút felépítését: de sem az egyik, sem
 a másik nem akkora még — legalább
 egyelőre — hogy kilitátsba helyezné
 a befektetett tőke s talán még inkább
 a napi üzemeltetés megfelelő gyümö-
 lőszolgáltatását.

De még ilyen kilitások mellett is
 fölös számmal jelentkeznének magán-
 vállalkozók, akik hosszú lejáratu szer-
 ződés mellett szívesen vállalnák a koc-
 kázatot s kész örömet feleltetnek a
 kockázat terheinek viselése mellett is
 a későbbi jövedelmezőség reményében
 a közúti vasutat nyomban.

A város vezetői viszont nagyon is
 tisztában vannak azzal, hogy ezt a vál-
 lalatot magán kézre eresztetni a város-
 nak semmiképp se szabad. Nemcsak a
 főváros, a hozzánk többé-kevésbé ha-
 sonló vidéki városok példája elég világ-
 os tanításokat nyújt erre nézve.

A városi közúti vasut azok közé
 az üzemek közé tartozik, a példa mind-
 denütt ezt bizonyítja, amelyek, ha ez
 első esztendőnkben nem vesztéssel
 jártak is, elebb-több gazdagon gyümö-
 lőszöz befektetésnek bizonyultak. Mi-
 nálunk ez valószínűleg még hamarabb
 be fog következni, mint másutt. Mert
 nálunk elejétől fogva nemcsak szemely,
 hanem jelentékeny teherszállításra le-
 het majd számítani. Csak a megfelelő helyen
 kijelölendő gyümölcsipacot kell egy ra-
 kodó-vágánnyal ellátni s lesz akkor
 tavasztól késő őszig elég szállítai va-
 lója a közútnak a tehérpályavarrisa is.

A közúti vasut megoldásának kér-
 dését azonban erősen aktuálisnak íze-
 most a város mult évi zárszámadásá-
 nak egy tétele, melyre már annak ide-
 jén felhivtuk olvasóink figyelmét. E té-
 tel szerint a város a **nappali villamos-
 áram** szállítására 24,000 koronát fe-
 zett rá a mult évben, sőt ha számításba
 vesszük az éjjeli áramból is most már
 elmaradt körülbelül 8000 korona évi
 hasznát, a nappali áram fejlesztése kb.
 32,000 koronáját veszi el a városnak.

Annak idején éppen a **K. L.** erő-
 szakolta ki valósággal a városotl a na-
 ppi áramot s erre — még a jelenlegi
 üzemvezetésig mellett is — valóban
 büszkék vagyunk még most is. E nélkül
 már nem lehetett meg a város és
 áldozatok árán is illet megvalósítani.

A mi ipari szegénységünk és el-
 maradottságunk mellett bizonyít csak,
 hogy nem tudunk még most annyira
 áramot elfogyasztani, amennyit a be-
 rendezés nyújtani tudna. Az üzemvesz-
 tésnek ez az egyküli oka.

Visszont ezt az üzemvesztéséget
 egyszerre megszüntetné, még pedig tel-
 jes mértékben, a közvasut felépítése,
 mely természeténél fogva nagyobbára
 csak nappali áramot fogyasztana. Ha
 már rá kell fizetnünk 24,000—32,000
 koronát a nappali áramra, legalább le-
 gyen érte közúti vasutunk. A deficitből
 így lehet proficitet csinálni.

A fölépített közúti vasut egy-
 szerre hasznalhatóvá tenné a városi
 villamos üzemet; viszont a közúti is
 — ezt előre nem lehet kiszámítani —
 talán már egy-két év alatt is kifizetné
 magát.

Öt sajtópör.

Köztársasági cikkek a bíróság előtt.

A jelenlegi társadalmi és politikai he-
 lyzet, amelyben eszmék, alakulások támad-
 nak, forronganak, kavarognak és változnak,
 rendkívüli alkalmas arra, hogy elhíntés és
 megtermékenyítés azt a magot, amelynek
 békés és nyugodt időkben egyáltalán nem
 volna talaja. Most, amikor osztályok moz-
 dultak meg és társadalmi rétegek új elhe-
 lyezkedésnek akarják végélni az állami
 életet, mindennek hoz meglepetést, nem
 várt dolgot. A forrongások lemenyéből
 olyan új gondolatnövények és esemény ter-
 mékek nőnek ki, amiket senki se várt.

A magyar köztársasági propaganda és
 a mai időknek a szüleménye, illetőleg egyik
 jelensége. Nyugalmas, békés időben, amikor
 a szabad jog és a szabad társadalmi munka
 mélyen leszorítva van, évtizedek kellett
 volna ahhoz, hogy a köztársasági eszme
 ilyen gyorsan és széles körben megtermé-
 kenyüljön. A mai helyzet azonban a maga
 különösségeivel és alkotmánytalanságával
 csak megágyazta és termékenyítette a re-
 publikánus propaganda talaját.

Közismert dolog, hogy a köztársasági
 eszmének Kecskeméten is számos híve van,
 akik terjesztik az eszmét, a ruhájukon hord-
 ják a köztársaság jelvényét és előföztnek a
 republikánusok lapjára a Magyar köztársá-
 ságra, amelynek szerkesztője Nagy György
 dr. volt országgyűlési képviselő, hődemé-
 zsárhelyi ügyvéd szoros nekuszt tart kecs-
 keméti elvtársával.

A kecskeméti köztársasági vezetője
Maurer János szőlészeti lapszerkesztő, a-
 kinek köztársasági közleményei miatt már öt
 alkalommal volt dolga az ügyészséggel. Az
 ügyészség ugyanis sajtópört indított Maurer
 ellen, először két alkalommal, mert leadta
 lapjában a Magyar Köztársaság

előfizetési felhívását. Ekkor csak 20—20 ko-
 ronára itlétek a köztársasági érzelmű szer-
 kesztőt, sajtórendőri kihágás miatt, mert két
 alkalommal kaució nélkül politizált. Majd
 még két közlemény miatt adott be ellene
 feljelentést az ügyészség és legutóbb ismét
 eljárást indított ellene, mert Nagy György-
 nek egyik beszédjén lapjában leközölte.

A királyi ügyészség úgy látzik nagy
 figyelemmel van arra, hogy a köztársasági
 propaganda egyesített célzó cikkek terjedé-
 sét megakadályozza, de a republikánusok
 minden alkalma megragadjanak, hogy esz-
 méjüket terjessék. A szeptedi törvényeszenk
 számos politikai pör van folyamatban, ame-
 lyek iránt az egész országban nagy az ér-
 deklődés.

A vízvezeték kutjai.

(Folytatás és vége.) 5

Tekintettel azonban arra, hogy a köz-
 gyűlés által a vízmű építési költségeire me-
 szavazott összeget a városnak köleisen ut-
 ján kell beszerezni, mely a mostani vízőro-
 nyok között nem eszközölhető, sőt előre,
 láthatólag jó ideig eszközölhető nem is
 lesz — a városi tanács csak azon esetben
 ajánlhatja a th. bizottsági közgyűlésnek a
 fentebbi javaslatok elfogadását, ha vállalko-
 zók az említett 3 darab kut és kutakna
 építéséből folyó járandóságait kifizetésére
 halasztást adnak, illetőleg s ebből folyó
 költség fizetési módozatára vonatkozólag a
 következő nyilatkozatot állítják ki és ter-
 jeztik be:

Nyilatkozat.

Alulirokott kinyilatkoztatjuk, hogy ha
 a városi vízműhöz tartozó, de még eddig
 vállalatban nem adott 3 darab kut és kutakna
 elkészítésével és az ezzel kapcsolatos munká-
 kat teljesítésével a város közönsége ben-
 nünket biz meg, beleegyezünk abba, hogy
 ezen munkálatokból folyó kereseteinket a
 város, az egyes kereseti kimutatások eszé-
 kedességétől számított **egy év eltelte után**
 fizethesse ki részükre.

Ez esetben azonban jogunk lesz a
 város közönségével szemben az egyes ke-
 sedetek eszedességétől eltelt idő után ké-
 sedelmi kamatot számítani fel, mely azon-
 ban az Osztrák-Magyar Bank mindenkori
 váltó kamatlánán felül 1 1/2%-nál magasabb
 nem lesz.

Természetesen beleegyezünk abba is,
 hogy a város közönség kereseteinket azok
 eszedekessége alkalmával készpénzben is ki-
 fizethesse, mely esetben az egyes kereseti
 összegek folyósítása az **Altalanos építési
 feltételek** VII. pontja értelmében lesz esz-
 közlendő.

Felhívja a városi tanács ennél fogva
 Lefebér Ágoston és Bák Alajos vállalkozó
 urakat, hogy a fentebb írt nyilatkozatot
 szabályszerűen kiállítsa és aláírja, ide 48
 órán belül terjessék be.

Felhívja ez alkalommal vállalkozó ura-
 kat a városi tanács arra is, hogy a fentebbi
 nyilatkozatban körvonalozott fizetési halasz-
 tást terjessék ki azon kereseteire is, melyek
 a cégnek a vállalatba adott 6 darab
 kútnál teljesítendő tisztítási munkálatokért
 (szivattyúzást és iszapolást) a már fenn-
 álló szerződés értelmében kell a városnak
 fizetni.

Ereléndi továbbá, hogy a jelen hatá-
 rozat a vállalkozóktól beérkező nyilatkozat-
 tal és az összes tárgyalási iratokkal együtt

a pénzügyi bizottságnak véleményadás céljából kiadassék.

A pénzügyi szakbizottság véleményének meghallgatása után fog a városi tanács a szobán forgó ügyben végleg határozni, és ez alapon a th. bizottsági közgyűléshez javaslatot tenni.

Miről Lefebér Ágoston és Bäck Alajos vállalkozó urak (lak.: Budapest, Nyugorona-utca 20.) átiratban értesítettek, az iratok pedig hátíra a pénzügyi szakbizottságnak kiadati rendeltetnek.

Kecskeméten, a városi Tanácsnak 1913. évi január hó 13-án tartott üléséből.

Stringovits jegyző.

A Kereskedő Ifjak estélye.

Meleg és közvetlen est volt és mégis művészi. Pedig ma, amikor a kabarek és az alacsony műfajok marják a napi szükségletek csarnokait, nehéz dolog és nagy feladat művészi eszközökkel és művészi munkával kiállani a közönség elé, s kvalitásokkal meg a hívó felemelésével nézni a sikert. A Kereskedő Ifjak Egyesületének vezetői művészi feladat megvalósítását tűzték ki célul és valóságos kulturafeladatot teljesítettek, amikor a szombat esti műveltségi éle oylan decens és előkelő hangversenyt helyeztek.

Már szinte hagyományos Kecskeméten, hogy a kereskedő ifjak a téli báljukon mindig valami szenzációs művészi eseményt lepik meg a publikumot. Természetes, ez a szenzáció az idén sem maradt el, mert az estélyen került bemutatni Kuruc János zeneszerzőnek egy csomó új, seholsem énekelte dala, Rózsa Lajos kiváló interpretálásában s a hangversenyen fogadta először lelkesedéssel és megróttan a kecskeméti közönség az új magyar líra legharagzóbb hangu idusának, Ady Endrénének költeményét.

Nagy és szép közönség gyűlt össze a kereskedő ifjak estélyén, mert az egyesület rendezőbizottsága Sipos Miklós előnökk és Széles Emil tíkarral az élen, mindent megített, hogy minél nagyobb publikum gyönyörködjék a kiváló műsoron. A hangversenyt Rózsa S. Lajos éneke nyitotta meg. Rózsát, aki a magyar kir. operaház tagja, már nem szükséges bemutatnunk a kecskeméti közönségnek. Itt volt hét évvel ezelőtti színes. Azóta sokat fejlődött hangban és énektékniágban, csodaszép énekedt előadott dalait valóságos elragadtatással hallgatta a közönség, amely sok-sok ráadás követelt a kedvelt baritonistától. Marházi Miklósné Turchányi Olga francia chansonnokát adott elő művészetének minden finom disztingváltságával és egyéniségének kedves bájával. A lelkes közönség ráadás követelt Marházinétől, aki Hoffmann meséiből énekel és ragyogtatta imponáló énektudását, hajlékony és meleg hangját. A közönség percekig tapsolta. Kuruc János, aki az énekeket kísérte nagy biztonságban, a saját szerzeményeiből énekel néhány dalt. Kurucnak kellemes hangja van, így tehát nagy népszerűséget ért el dalait zivizesen és gyönyörűséggel fogadta a közönség.

Valóságos ünneppeltesítés volt része B. Kovács Andornak, aki néhány új magyar költőt ismertett meg a hangverseny közönségével. Legnagyobb sikert ért el Ady Endréné Páris az én Bakonyom című költeményével, amit rendkívül intelligens hanghordozással és finom, megróttan gesztusokkal interpretált. Szavaltatainak oly nagy hatása volt, hogy számtalanszor hivatkozott lámpák elé Kovácsot, akinek újabb szavakkal kellett kiegyenlítenie műsorát. A népszerű művészt tisztelő ezúttal koszorúval és palmággal lepték meg. Ladányi Imré, a pozsonyi színtársulat dramái rendezőjét kellemesen fogadta a közönség. Külföldi költőktől adott elő hatóságos költeményeket nagy tisztelettel. — Hangverseny után bál volt, amely reggelig tartott.

Csokoládé

és cukorka különlegességé gyári raktár EGRY P. FÜLÖP Kecskeméten, Kossuth-tér. A téli idény alkalmával ajánlja nagy választékú valódi angol, francia és belföldi teamentény különlegességeit. Nagy választék ajándéknak alkalmas bonbonierek, diszobozók és valódi japán kazettákban. — A közkedvelt Egy-féle legfinomabb szaloncukorka 1 kg. 2 korona. Valódi Gugler (Gerbeaud) bonbonok állandóan kaphatók.

Kecskemét az 1910—11. évi statisztikában.

„Az ország közállapotairól szóló jelentés és statisztikai évkönyv. cím legújabb hivatalos kiadvány nyomán összeállította:

dr. Szabó Lajos.

Az élet jeléseinek számszerű alakulataival foglalkozó statisztika hova-több egy nagyobb fontossággal fog birni a tudományok nomenklaturájában s mindenképp fölszimeredő válik a haladó kultúra szolgálatára való alkalmassága. Jelenségek, melyek elsősorban elkerültek a társadalombúvár szociológus figyelmét, számadatokban összegyűjtve frapránsan tüntetik fel a valóságos s mutatnak rá a tünények igazi hátú okaira. Számos életváltozás mérleje állana a kutató szemek előtt homályba burkolva, ha a statisztika adatai nem szolgáltatnának megdöntöhetetlen bizonyítékot az okok mibenlétéről.

A statisztika, mely az empirismus s a pusztán kvantitativ leíró irányzat beköböléséig csak alig száz éve bontakozott ki, hazánkban az 1897. évi XXXV. T. cikkben törvényen nyugvó támpontot nyert. Eltekintve attól, hogy az idézett törvény az adatszolgáltatást az összes érdekelt hatóságokra, pl. anyakönyvi hivatalokra vonatkozólag kötelező teszi, tartalmazza ama rendelkezést, hogy az egyes miniszteriumok működését, valamint az egyes miniszteriumok igazgatása és felügyelete alá tartozó ügyeket ismertető, valamint az ország közállapotait feltáró jelentés évenként az országgyűlés elé terjesztendő. Az ezekről szóló legutóbbi hivatalos kiadvány hatalmas anyag-halmazában a városunkra vonatkozó fontosabb adatokat, mely minden bizonnyal sokak érdeklődésére tarthat számot, összefoglalva s áttekinthetőség szempontjából néhol országos viszonylatba hozva az alantiaikban közlöm.

Népség.

Kecskemétnek az 1910. évi népszámlálás szerint 60,634 lakosa van, míg 1900-ban 57,812, 1890-ben pedig 49,600. Az utolsó 10 esztendőre tehát 9,022 lélekszám tényleges szaporodás esik, szemben az 1890—1900. köré eső 8,212 számszaporulattal. Ezek az abszolút számok százelekkben kifejezve 166%, illetve 156%-nak felelnek meg. S itt konstatálnunk kell, hogy ezer lélekre viszonyítva a népesség természetes szaporodása a városi törvényhatóságok között a legnagyobb Kecskeméten, 138, ami azt jelenti, hogy nálunk évenként minden tízezer emberre 138 lélek szaporodás jut. Ha azt tekintjük, hogy ennek a természetes szaporodásnak az arányzata az egész magyar birodalomra vonatkozólag 100, hátan állíthatjuk, hogy Kecskemét a nemzet fajfenntartásában előljár, s életerős, jó közegészségügyi viszonyok közt élő polgárok vagyunk. Hogy városunk ilyen erős, s a városi törvényhatóságok között egyedül álló szaporodást tud feltüntetni, azt annak köszönhetjük, hogy a gyermekhalandóság aránylag kicsiny volta mellett népsűrűs a kivándorlás nem ismeri. Ez utóbbi bizonyítvány, hogy az 1911-ben kiadott 38 ülevébből csak 2 szolt Amerikába kivándorlásra s e két ülevéllel 3 egyén hagyta itt szülőföldjét. Népsűrűség ily nagy mérven való szaporodásánál még a belső népvándorlás is közrejátszik, vagyis a születés és halálozás közti külsőbségből előálló többletet a vidéki népesség beözönlése, a rural depopulation is dagasztja. E főbb okokból azután megérthetjük, mint emelkedhetett a népességünk 1890-től 1910-ig, azaz 20 év alatt 34,7%-al. Megjegyzendő, hogy a legnagyobb szaporodást Budapest mutatja, hol a jelzett 20 év alatt a népesség száma 505,763-ról 880,371-re emelkedett, vagyis 74,1% szaporodást tüntet fel.

A népességünk életkorára vonatkozó népszámlálási adatok szerint a produktív korak (15—59 év közöttiek) az összes népességnek 56,3%-át teszik, tehát valamivel kisebb az összes népességhez viszonyított arányuk, mint az 1900-iki népszámláláskor, amikor 56,8% volt. A gyermekkorban (15 éven aluli lévők) aránya 35,6%-ról 35,5%-ra csökkent. E minimális különbözet a születések fogyásával magyarázható. A közegészségügynek szemmel ugyan nem látható, de a statisztikai adatok tanúsága folytán le nem tagadható javulását mutatja az öreg korban levők (60 éven felüliek) aránya, mely 1900-ban az összes népességnek 7%-át, az 1910-iki népszámlálás szerint pedig 8,2%-át tette. Népszaporodásunk kedvező voltának s annak föllemlítése után, hogy nálunk még nyoma sincs az ország egyes vidékein s különösen Baranya vármegyében annyira divatos egyke (gyermekes) rendszernek, kuriózumképen városunk területét s az avval kapcsolatos számadatokat ismerjük meg. Kecskemét területét (nem számítva az 1912 december 27-én megöröztelt hivatalos átadásal hozzákapcsolt Kohárszentlőrincét) 873 négyzet kilométer. Népsűrűsége (egy □ km-re eső lakosainak száma) 1910-ben 760, 1900-ban 622, 1890-ben 508, tehát 10 évenként átlag 10—10 emberrel többségre kell egy □ km-en megélni. Ez a szám az 1910-iki országos átlagot (642) csak kevéssel mulja felül. Összehasonlítással vetjük ide a két határterületet, Budapest népsűrűsége 4538 (1900-ban 3774) s Arva vármegye népsűrűsége 39 (1900-ban 41), a csökkenés hatókója a kivándorlás.)

A népességgel kapcsolatos figyelembeöltő adat, hogy Kecskeméten van aránylag a legkevesebb orvos, mert 10,000 lakosra 3,6 orvos esik. E tekintetben csak Hódmezővásárhelyt tudtuk felülmúrálni, hol 3 orvos esik 10,000 lakosra. Minder más városi törvényhatóság megelőz bennünket. Kolozsváron például a fentemlített arányszám 106, Kassán 99, Temesváron 7,4, ami azt mutatja, hogy városunknak az említtetkél sokkal kisebb kultúrája még az orvosok számára is kihat. (Folytatása következik.)

NAPI HIREK.

Teléfono 141.

Teléfono 141.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal 1. K. Arany János-utca 8.

Naptár: 1913. évi január hó 28., Keold. Róm. kath.: Apollónia. — Protestáns: N. Károly — Görög-ország: 1913. január 15., Pál remete. — Izraelita: 5673. év Sebat, 20. — Napkelte: 7 óra 34 perc. — Napnyugta 4 óra 53 perc. — Nap hossz 9 óra 19 perc. — Holdkelté 11 óra 56 perc. — Újhold: — Holdnyugta 10 óra 10 perc, délelőtt. — Utolsó negyed: 29-én 8 óra 34 perc, délelőtt.

Jóáírás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Szárak, éjjeli fagy.

— **A polgármester állapota.** Kada Elek polgármester állapotában a tegnapi nap ismét fokozott javulást hozott. Papírost és ironé kért körmezelőtől és megpróbált most először betűket vetni a papíra és nagy öröme lett a betűk rajzoltságában. Nagyon megörült annak is, mikor köztölték vele, hogy vejt *Mohácsy* Lajos a Casinó beavallásából az igazgatóságban. Táplálkozás normális, majdnem az egész napot felöltözve, fenn tölti. Közérzése is általában kiegyelőtt.

— **A kölcsönkiosztó bizottság ülése.** A kölcsönkiosztó bizottság szombat egész napon át ülést tartott, melyen 122 kérvényt intéztek el. A legközelebbi ülés a jövő szombaton lesz, mikor is a tisztviselő kölcsönököt tárgyalják.

— **A nyugdíjbizottság ülése.** A nyugdíjbizottság ma délelőtt 11 órakor Bagl László h. polgármester elnökelte által ülést tartott, melyen nyugdíj ügyeket intéztek el.

— **Nyugdíjazás.** Dr. Molnár Károly a városi tisztviselői orvosi kar egyik legértelmesebb tagja, 17 évi hivatali működése után, nyugdíjazását kérte a várostól, melyet a nyugdíj bizottság mai üléséből kifolyólag pártolólag terjeszt a közgyűlés elé. A legképzetlenebb, legbuzgóbb, legteljesmerete-sebb egyik tagját veszíti el benne az orvosi hivatal, akik nagyon fognak sajnálni éppen a szegényebbek betegék, akiknek igazi nemes humanizmussal állott mindig rendelkezésükre. A magányvokorlatot egyébként Molnár dr. fenn fogja tartani továbbra is és az ő kiváló tudására, gondos kezelésére a szenvedő emberiségnek még sokáig lesz szüksége.

— **Tatay Jenő meghalt.** A régi kecskeméti közéletnek egyik sokat szereplő, nagy befolyású tagja dőlt ki Tatay Jenőben. A régi szabadelvű pártunk volt oszlopos tagja, Lestár Péter idejében a városi képviselőtestületnek egyik vezető alakja, tagja a közigazgatás bizottságnak s tevékeny, sokoldalú munkát végzett a város dolgaiban. A koalícióval az ő csillaga is elhomályosodott, nemcsak azután nagy betegsége is esett s most hosszú, súlyos szenvedéstől váltotta meg a halál. A régi Kecskeméti egyik jellegzetes alakja szállt vele a sírba. A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Öz. néhai Tatay Jenőnek szül. Mayerfi Juliánna fájdalomtól megförtözött szívvel jelenti, hogy a legjobbját férj, szeretett rokon és sógor néhai Tatay Jenő ügyvéd f. h. 26-án, életének 68-ik, boldog házasságának 23-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A meghodoltság földi maradványai folyó hó 28-án, kedden d. u. fél 3 órakor fogtak el. A reg. egyház szerzetásai szerint a budai-utj. temetőben örök nyugalomra helyeztünk. Kecskemét, 1913. január hó 26-án. Aldás és béke poraira! Mayerfi Mariska mint nevelt leánya, dr. Réthey Ferenc és Réthey Gyula mint unokáicsokai, Id. Réthey Ferenc és Mayerfi Zoltán mint sógorai.”

— **A Kaszinó közgyűlése.** A kecskeméti Kaszinó tegnap délután tartotta évi közgyűlését a diszterteremben. A Kaszinó, noha tagjainak száma ép az utóbbi időben jelentékenyen megszaporodott, még mindig az átmenet idejéi éli, melyet a régi, ócska hajlékából az új palotába való átköltözés és berendezkedés idézett föl. Emiatt a tagsági díjat a közgyűlés 40 koronára emelte föl, ami még mindig kevesebb, mint amit hasonló vidéki kaszinókban fizetni szoktak. Elhatározott egyszerműd, hogy 250 koronás kötvényeket bocsátanak ki a tagok közötti jogzserre, amelyeket 4 százalek kamattalással fogják törlesztani. A Tóth István elhatalmazott megüresedett igazgatói tisztet *Dúthy Sándor* törv. bír.óval töltötték be, ak. ezt a tisztet már eddig is nagy buzgalommal ellátta. A választmány kilépő tagjait két megüresedett új taggal, ura megválasztották a következőképen: dr. Csabay Géza, Faragó Béla (uj), dr. Kiss János, Kerekes Ferenc, ifj. dr. Kecskeméti Lajos ügyvéd, Keritsánszky János, Kovács Sándor, Mohácsy Lajos (uj), Nagy Lajos, Papp György, Szokolay Mihály.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor a vízvezeték kutak ügyében ülést tart. Részletesen holnap számunkban referálunk.

— **A protestáns egyetleből.** A protestáns egyetleből ma bizottsága szerdán 20-én délután 4 órakor saját helyiségében gyűlést tart, melyre a tagokat ez uton kéri a szíves megjelenésre az előnök.

— **Mérsékelt kamato kölcsönök iránti kérények.** Mérsékelt kamato kölcsönök iránti kérény a határidőig, január 25-ig 359 adottsatt be. Ehhez járult még a régebben beteresztett 32 kérény. A 391 kérelmező 5 millió 468 ezer 228 koronát kér. A kölcsönkösszöt bizottságunk tudvalevőleg 3 millió korona áll kiosztás végett rendelkezésre.

— **Kohárszentlőrinc átcsatolása.** A belügyminiszter jóváhagyta ma érkezett limatválat a Kohárszentlőrinc átcsatolásáról alkotott szabályrendeletet.

— **A szőnyegszövő szőnyegei.** Györgyi Kálmán az Iparművészeti Múzeum igazgatója, a tegnapi nap folyamán városunkban tartózkodott, hogy a kecskeméti szőnyegszövő intézetben készült szőnyegeket megtekintse. Az Iparművészeti Társulat ugyanis ajánlatot tett a városnak, hogy az Iparművészeti Múzeum helyiségében, a város tulajdonát képező szőnyegeket aukció keretében árverésre bocsájtja. Györgyi igazgató a legteljesebb elismeréssel adozott a szőnyegek művészi becésnek s azok minőségének s így minden valószínűség szerint a városra igen kedvező eredménnyel fog járni a fővárosi aukció. A részletes tárgyalásokba az Iparművészeti Társulat a várossal ezután bocsátkozik be.

— **A Polgári Kör közgyűlése.** A Polgári Kör tegnap délután 3 órakor Füvessy Imre elnökelte alatt, a Bertavasszálóban levő helyiségében tartotta évi rendes közgyűlést. A tárgyszorozat pontjai közül legfontosabb volt az alapszabályok módosítása, melyet a közgyűlés a választmány javaslatahoz képest, elfogadott. Tisztújítás még nem volt, mert a három évre választott tisztak mandátuma még nem járt le. Csak egy jegyzői állás üresedett meg s ide Kasza Dezsőt választották meg.

— **Porzsoló Kálmán jubileuma.** Porzsoló Kálmán most 30 éves lesz jubileumát. Egy ad hoc alakult bizottság ma arra kérte Kecskemét városát, hogy a jubileans író műveinek diszkládását rendelje meg.

— **A Takarékpénztár közgyűlése.** A kecskeméti Takarékpénztár Egyesület tegnap délelőtt fél 11 órakor tartotta évi közgyűlést. A kitűzött tárgyszorozatot zökkenés nélkül tárgyalgatták, az igazgatóság jelentését és a mérleget elfogadták.

— **A Protestáns Egyesületből.** A Protestáns Egyesületben tegnap Pócsy Blanka úrhölgy tartott szabadelvű előadást a finn tartalmi és egyházi életéről. Az előadás íránt, melyet a széleskörű tapasztalatoknak vonzó formában való előadásra jellemzett, oly nagy volt a közönség érdeklődése, hogy sokan a helyszűke miatt kénytelenek voltak visszamenni. Erre való tekintettel az előnök kérésére Pócsy Blanka úrhölgy készséggel vállalkozott rá, hogy előadást azok számára, akik most azon részt nem vehettek, a jövő vasárnap megismétli. — Az előadás után Füvessy Rózsika szavalt, meglehetősen hangzán egy szép Várady költeményt. A közönség zajos tapsaival jutalmazta úgy az előadót, mint a szavaltót.

— **Jutulom.** M. a. kir. igazságügyminiszter a kecskeméti kir. törvényszéknek alkalmazott tisztviselői közül: Wind György, Galántai Endrét, Kálmár Ignácot és Fazekas Lajost, szorgalmuk és kiváló munkásságuk elismerésül pénztjutalomban részesítette.

— **Jóváhagyás.** A múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősege ma érkezett leiratában jóváhagyta a kecskeméti múzeum vezetőségének elszámolását a földrendési karok helyreállítására adott 300 korona rendkívüli államszegélyről.

— **A Leszámitoló és Pénzváltóbank közgyűlése.** A Leszámitoló és Pénzváltó Bank Rt. tegnap, vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést nagy érdeklődés mellett. Az igazgatóság jelentését a közgyűlés tudomásul vette, mindössze az osztalék miatt volt egykís vita. Több részvényes ugyanis keveselést az osztalékat, azonban mégis az igazgatóság álláspontjára helyezkedett a közgyűlés. Az igazgatóságba az elhalt Fispán Mór helyébe *Gerebty Gyula* földbírtokos és dr. Wagner Géza helyébe *Veres József*, a belvárosi takarékpénztár igazgatóját választották. A felügyelő bizottságba *Veres József* helyére pedig Aczél Adámot, a belvárosi takarékek cégvezetőjét választották.

— **A Kecskeméti Központi Takarékpénztár közgyűlése.** A Kecskeméti Központi Takarékpénztár szombaton délután 3 órakor tartotta rendes évi közgyűlést. A közgyűlés az igazgatóság javaslatait elfogadta és a felügyelő bizottságba *Szemző Sándor* választották meg, az elhalt *Baktay Mihály* helyébe.

— **A Kecskeméti Athlétiikai Club közgyűlése.** A Kecskeméti Athlétiikai Club szombaton este tartotta a városához bizottsági termében tisztújító közgyűlését, Garzó Béla dr. elnökelte mellett.

— **A tiszauji bírtokosság.** A tiszauji nagypéti bírtokosság azon kérelemmel fordult Kecskemét városához, hogy a kompárás létesítése céljából mintegy 1000 □ öl területet részekre a város haszonbérbe adjon.

— **A Népbank közgyűlése.** A kecskeméti Iparhitelintézet és Népbank tegnap délután 12 órakor tartott évi közgyűlést *Pacsu Mihály* elnökelte alatt, nagy érdeklődés mellett. A közgyűlés a beteresztett mérleget és az igazgatóság jelentését elfogadta.

— **Török emlékérmék.** Pár héttel ezelőtt 190 török érmet érkezett a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetségnek, Pallavicini őrgónfőtől, Kada Elek polgármester címére. A várositanács kérelmét intézett Konstantinápolyba, hogy milyen célra küldötték az érmetek. Ma érkezett meg a konstantinápolyi nagykövetség, egyik tisztviselője, *Illés Zsigmond* a levele. *Illés* azt írja, hogy a konstantinápolyi osztrák és magyar kolónia mindjárt a háború kezdetén nagy arányú mentési akciót indított a sebesültek felügyelésére s most kéri a várost, hogy a küldött érmetek darabonként egy koronáért árusítsassa el a polgárság és ifjúság körében. Az elárusítás helyét legkezelebb közölni fogjuk olvasóinkkal.

— **A vörheny járványa.** Több ízben adtak hírt a Kecskemétet nagy mértékben elterjedt vörhenyről, mely mind nagyobb és nagyobb arányokat vesz. A belügyminiszterium is érdeklődött már és jelentést kért a járvány keletkezéséről, elterjedéséről és a megszüntetésére tett óvintézkedésekről. A vörheny járvány körülbelül 5 éve, hogy felütötte a fejét, azonban eddig csak időszakos jellegű volt, amennyiben csak öszel tünt fel és tavaszra vége lett. A mostani járványt a Vacs-hegyből hurcolták át Talfalja és onnan a városba. Több iskolát és óvodát bezárták és hirdetményekben figyelmeztette a hatóság a lakosságot az elemi óvintézkedésekre. A járvány szűnőfélben van.

— **Jégtorlaszok robbantása.** A múlt évi tavaszi jogzállás alkalmával a hatóságok a képződött jégtorlaszok eltávolítására több esetben robbantási munkálatokat tettek folyamatba anélkül, hogy erre név szerint engedélyt kértek volna előzőleg. A földmívelésügyi miniszter most egy kibocsátott körrendeletben hasonló munkálatok elrendelése előtt kötelezi a törvényhatóságokat, hogy erre névvel a folyam-ellátó vagy a kulturtermelői hivataltól kérények felvételét, hogy a robbantás alkalmazandó munkálatok megkezdéséig és hogy miképpen hajtsák végre.

— **Vasárnap tartotta a Magyarországi Szőlőszőlőkongresszus.** A kongresszuson *Jablonszky József* a m. kir. rovarvartani állomás igazgatója beszámolóban kísérletet eredményezve, melyeket a miniszterium megbízásából végeztek a kijelölt állami szőlőtelepeken, a rovarvartani állomás igazgatójának személyes felügyelete mellett. A beszámolóban a kijelentés, *Jablonszky* igazgató, hogy a felfaláló állat beküldését s kipróbált 10 léle molylőrítőszer közül csupán a *Kochill lin* volt azonos molylőrít szer, melyel a szőlőmoly ellen biztos sikerrel védekezhetünk; a többiekkel részben semmi, részben oly csekély eredményt értek el, hogy azt használatra teljesen alkalmatlannak tartja. A kongresszuson különben is több memorandum oda nyilatkozott, hogy a kipróbált védekezési szerék közül csupán a *Kochillint* tartja egyedül hatásos és biztos védekező szernek.

— **Mezőgazdasági munkások bal-esete.** Az országos központi statisztikai hivatal a mezőgazdasági baleset statisztikáinak adatainak 1913. éven leendő szolgáltatására szükséges nyomtatványokat az országos összes köz- és magánkórház igazgatóságnak megküldötte. A statisztikai hivatal

jelentése szerint az 1912. évi adatgyűjtés nagyon eredményes, illetőleg a korházak igazgatóságai által pontosan teljesítettek. Ez évben szintén bejelentendő lesz minden olyan mezőgazdasági munkája következtében megsejült egyeni, aki gyógykezelést végett korházba felvételre jelentkezik, avagy ezen sérülés következtében meghal.

SZÍNHÁZ.

•• **Cigányzerelem.** Torday Erzsit, aki szerződöttes céljából lépett fel szombaton este a Cigányzerelemben, meleg fogadtatásban részesítette a színházat teljesen megöltő közönség, különösen a magasabb regiszterekben kiváló énekeért s ügyesen kifejező játékáért. A fellépés szerződöttes céljából történt s bebizonyult, hogy Torday Erzsi használható és a mi viszonyainknak teljesen megfelelő koloratur énekes és a közönség többségének igényeit kielégítően.

•• **Gyerekkasszony.** M. Turchányi Olga kedves művészte megadta az előadásnak a cimben is kifejezésre jutó alaphangját s természetesen nagy volt a siker. Óriási derűltség keltett mindvégig Gyulács alakítása.

Színházi heti műsor:

Hétfő, január 27-én **Primrose k. a.**
Kedd, január 28-án **Suhanc.**
Szerda, január 29-én **Gyerekkasszony.**
Csütörtök, január 30-án **Rablólovag.**
Péntek, január 31-én **Bob herceg.**
Szombat, február 1-én **Makrancos hölgyek.**
Vasárnap, február 2-án délután félórakkal
Ezred apja.
Vasárnap, február 2-án este **Newyork szépe.**

Baleset favágás közben.

Súlyos baleset történt szombaton délután a város gazdasági udvarán. A balesetnek egy ács munkás a sebesültje, aki sérülésével néhány hónapig őrizni fogja az ágyát.

Baranyi Kálmán 33 éves kömives és ács segéd szombaton délután a város gazdasági udvarán ács munkával foglalkozkodott. Fejszével egy hatalmas gerendát faragott, eközben hogy hogyan, a fejszével nem jól sújtott a gerendára, mert a szerszám elsiklott a gerenda mellett és egyenesen Baranyi térdének vágódott.

A fejsze Baranyi térdkalcsát átvágta. A sebből hatalmasan ömlött a vér. — Azonnal orvosért szadaltak, aki Baranyi sérülést bekötözte. Baranyi sérülése körülbelül 2 hónap alatt gyógyul.

Anyakönyvi kivonat.

Január 27.

Születések. Rácz Mihály rk. Agárdi József r k. Szentő István ref. Dunai László rk. Kuczka Olga Irma Irén rk.

Hálozáások. Ozv. Kacziba Pálné Száraz Franciska rk. 52 éves. Lőrincz Mihály rk. 42 éves. Dudás Pál rk. 10 éves. Kovács Lászlóné Salamon Judit ref. 59 éves. Szabó Sándor rk. 5 éves. Nagy Erzsébet rk. 5 éves. Molnár Gellért Mihály rk. 3 éves.

A központhoz közel kiadó három szobás nagy utcai lakás mellékhelyiségekkel. Értekezni lehet a József-gőzmalom Rt-nál. 7005

Egy háló- és egy ebédlő-szoba butor egészen új (elutazás miatt) azonnal eladó Festő-utca 9. sz. alatt. 7008

Egy jó karban levő Nicholson-féle 6 ló-erejű cséplőgép teljes felszereléssel azonnal eladó. — Értekezhetni Héjjas István földbirtokossal, I. ker., Batthyány-útca 31. szám alatt. 6813

Eladó fűszerüzletberendezés.

Az 1-ső tized, Batthyányi-utca 25. szám alatt **fűszerüzletberendezés** — más vállalkozás miatt — **sürgősen eladó**; értekezhetni ugyanott. 6952

Kiadó úrilakás.

Csongrádi-nagy-útca 26. új szám alatt **egy úrilakás**, mely áll 7 szoba, kamrák, négy lóra istálló, gabona- és borpincével, árnyas udvarral, **ővi május 1-re kiadó**; értekezhetni **Fóvá Ferencnével, Budapest, Fővámter.**

Molitorisz Károly

szűrszabó és pokróckereskedő Kecskeméten, III. k., Mária-utca 3., Gazdasági Gőzmalom mellett.

== A legszebb és legjobb ==

szűrszabó-munkák, pokróczok mindenféle kivitelben, **tarisznyák** a legolcsóbban nála kaphatók. 6985

Keresek

1913. évi május 1-ére kiadó úrilakást, 4—5 szobásat, lehetőleg magános udvarral.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó ház és föld.

H. Kiss Antal örököséi tulajdonát képező V. kerület, Fehér-utca 25. számú **ház**, mely áll 2 szoba, konyha, kamra, speiz, pince és istállóval, gazdálkodónak igen alkalmas; — továbbá **Szabadszállási-Jakabon, Dubez Pál szomszédságában, 32 hold tanyásbirtok eladó**; értekezhetni **Keló Mihály** megbízottal, Mária-város, Szent Miklós-utca 2. szám alatt. 6989

Haszonbérbeadó földbirtok.

Köncsögön 13. sz. a., Kecskemét-hez 12 kilométerre, Kiskőrösi-uton, **220 hold**, volt Lázár János-féle **földbirtok**, melyből 50 hold kaszáló, 10 hold járás és másfél hold gyümölcsöskert, a többi szántó, jókarban levő sok lakó- és gazdasági-épületekkel, folyó évi **szent Mihály napján haszonbérbe kiadó**; értekezhetni ugyanott **Juhász József** tulajdonossal. 6995

Kiadó úrilakás.

Jókai-utca 6. sz., **Tóth László-féle házban egy úrilakás**, mely áll 5 szoba, vízvezetékkel ellátott fürdőszoba és a szükséges mellékhelyiségekkel, szép kertes udvarral, **évi május 1-ére több évre bérbé kiadó.** Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosokkal. 6996

Háztelek,

a II-ik tized, Mária-körút és Holló-utca sarkán **150 négyszögölí**, kedvező feltételek mellett, **eladó.** Értekezőknek a tulajdonos **Kónya Imre** tüzeltőparancsnok ad felvilágosítást. 7032

Egy ügyes, megbízható, szorgalmas ember f. évi február 1-ére szolgáknak felvétetik Szabó Gyula és Fia temetkezési vállalatánál, Tejpiac.

A piactér közelében keresek **három szobás lakást** megfelelő mellékhelyiségekkel, folyó évi május 1-ére. Ajánlatokat „**Jó lakás**” jelige alatt kérem a kiadóhivatalba. 7018

Nagyforgalmu helyiségek.

Alulírott a jóidők beálltával a Széles-és Mezei-utca sarkon **új épületet akaro építtetni.** Ennek következtében felkérem azon vendéglos és iparosokat, akik a környéken maguknak jóforgalmu üzletet akarnak alapítani, sziveskedjenek nálam megbeszélés végett jelentkezni, hogy az új épületet céljaink megfelelően, kívánásgör szerint, alkalmassan építtethessék. **Kovács Ferenc** fűszerkereskedő, Széles-és Mezei-utca sarkán. Ugyanott egy jó házból való **fiú tanulónak felvétetik.** 7027

Állást keres.

Egy a szőlészet és mezei gazdálkodás vezetésben kellő tapasztalattal, valamint írás, olvasás, számolás és fogalmazásban nagy jártassággal bíró, szerény igényű, tiszta előéletű családó, ki több nyelven ismeretben gyakorlott, szöveközelő, gazdálkodásvezető vagy kulcsári állást keres folyó évi március 1-ére. Szükség esetén az ács-, kömives-szakmában is jártas. Szíves írásbeli megkeresések: Szabó György Úrrét 31. szám alatti lakoshoz intézendők. 7029

Hirdetmény.

A Kecskeméti Hirdetési Vállalat **Részvénytársaság, a városotól birt és Kecskemét té. város területén gyakorolható nyilvános hirdetési jogot, próbaképen bérbeadás útján kívánja hasznosítani, mivelből érni pályázatot hirdet.**

Felhívatnak emel fogva mindazok, akik ezen hirdetési jogot, illetőleg a Kecskemét té. város területén elhelyezett hirdető oszlopok és táblák használatát jogát kibérelni óhajtják, hogy zárt ajánlatukat **febr. 1913. évi január hó 31-én déli 12 óráig** a Vállalat hivatalos helyiségében, a Hirdetési Vállalat Részvénytársaság Igazgatóságának címezve adják be.

A zártajánlatban pontosan feltüntetendő az ajánlat évi bérösszeg számmal és szóval kirova. Tiszán kiírandó az ajánlattevő neve, foglalkozása és lakása.

Az évi bérösszeg negyed évenként vagy havonként is fizethető, de mindig előre. Az ajánlattevő ajánlatához mellékelni tartozik 100, azaz Egyszáz koronát készpénzben, takarékbetét könyvben vagy elfogadható értékpapírban. Ez a biztosíték arra szolgál, hogy ha az ajánlattevő a szerződés megkötése előtt a bérlettel visszalépne, ezen 100 korona az okozott költségek fedezésére vissza marad. Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a jelentkező ajánlattevők közül tetszése szerint választja ki azt akinek a hirdetési jogot bére adja.

Megjegyeztetik, hogy a bánatpénzül csatolt 100 korona a bérleti összeg első részletbe beszámítottatik és hogy a bérleti idő máj. 1913. évi február hó 1-én is kezdődhet.

Későn érkezett vagy utóajánlat nem vétetik figyelembe.

Kecskemét, 1913. január hó 25-én.

Hirdetési Vállalat Részvénytársaság

Igazgatóság.

IV. kerület, Nagykőrösi-utca 2. sz.

Egy üzlethelyiség lakással kiadó, mészáros-berendezés, egy szobator, kocsis és lo azonnal eladó Mária-körút 1. sz.